

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3949/2018
04.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, др Илије Зиндовића и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љубисав Гладовић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији су пуномоћници Сања Ристивојевић, адвокат из ... и Богдан Бошковић, адвокат из ..., ради утврђивања постојања права службености и чинидбе, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3210/17 од 15.03.2018. године, у седници одржаној 04.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3210/17 од 15.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П 2342/2012 од 27.02.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца против туженог којим је тражио да се утврди да тужилац има право службености сталног карактера коришћења воде за потребе свог домаћинства постојеће на кат. парц. ... и ... КО ..., са каптаже димензија 1,60x1,50 метара постојеће на југоисточном делу катастарске парцеле ... КО ..., власништво туженог, посредством водоводне цеви промера пола цола, укопане у земљу и пумпе за воду постављене у описану каптажу, те електрокабла постављеног у посебну цев којим се пумпа за воду снабдева електричном енергијом, тако да се електрокабал простире од описане каптаже по површини земље преко катастарске парцеле бр. ... КО ... у правцу југозапада у дужини од 18 метара, па затим у истом правцу преко кат. парцеле бр. ... КО ... у дужини од 15 метара, обе непокретности власништво туженог до у кп. бр. ... КО ... власништво тужиоца, што је тужени дужан признати и трпети и дозволити да се тужилац описаним правом службености несметано користи, као и да се обавезе тужени да трпи и дозволи да тужилац електрокабал постављен у посебну цев, којим би се пумпа за воду постављена у поменути каптажу снабдевала електричном енергијом, постави по површини земље правцем почев од описане каптаже, па у правцу југозапада у дужини од 18 метара преко кп. бр. ... КО ..., па у истом правцу преко кп. бр. ... КО ... у дужини од 15 метара, до катастарске парцеле бр. ... КО ..., као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је

тузилац да туженом на име трошкова поступка исплати износ од 449.150,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправака пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3210/17 од 15.03.2018. године, ставом 1. изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Ваљеву П 2342/2012 од 27.02.2017. године у ставу првом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца против туженог и утврђује да тужилац има право службености сталног карактера коришћења воде за потребе за потребе свог домаћинства постојећег на кат. парц. ... и ... КО ..., са каптаже димензија 1,60x1,50 метара постојеће на југоисточном делу катастарске парцеле ... КО ..., власништво туженог, посредством водоводне цеви промера пола цола, укопане у земљу и пумпе за воду постављене у описану каптажу, те електрокабла постављеног у посебну цеве којим се пумпа за воду снабдева електричном енергијом, тако да се електрокабал простира од описане каптаже по површини земље преко катастарске парцеле бр. ... КО ... у правцу југозапада у дужини од 18 метара, па затим у истом правцу преко кат. парцеле бр. ... КО ... у дужини од 15 метара, обе непокретности власништво туженог, Дкп бр. ... КО ... власништво тужиоца, што је тужени дужан признати и трпети и дозволити да се тужилац описаним правом службености несметано користи, као и да се обавезе тужени да трпи и дозволи да тужилац електрокабал постављен у посебну цев, којим би се пумпа за воду постављена у поменути каптажу снабдевала електричном енергијом, постави по површини земље правцем почев од описане каптаже, па у правцу југозапада у дужини од 18 метара преко кп. бр. ... КО ..., па у истом правцу преко кп. бр. ... КО ... у дужини од 15 метара, до катастарске парцеле бр. ... КО Ставом 2. изреке, преиначено је решење о трошковима садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Ваљеву П 2342/2012 од 27.02.2017. године и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 293.000,00 динара, а ставом 3. изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 45.000,00 динара у року од 15 дана.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) према којој одредби је ревизија увек дозвољена када другостепени суд преиначи пресуду и одлучи о захтевима странака, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Предмет ове правне ствари је утврђивање права службености, а за утврђивање тог права надлежан је суд, а не орган управе, а што произлази из одредбе члана 22. Закона о уређењу судова. Стога се не може прихватити ни ревизијски навод да је у другостепеном поступку учињена битна повреда из члана 374. став 1. у вези члана 16.

став 1. и члана 294. став 1. тачка 1. и члана 3. тачка 6. ст. 2. и 3. ЗПП, а као ревизијски разлог по члану 407. став 1. тачка 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је извршио каптирање извора "... " који се налази на југоисточном делу парцеле туженог број ... КО Тужилац је за постављање предметне каптаже имао сагласност ВВ покојног оца туженог. Каптирање је тужилац извршио тако што је излио бетонску каптажу димензија 1,60x1,50 метара и воду од наведене каптаже до свог домаћинства на катастарским парцелама ... и ... КО ... је спровео водоводним цревом промера пола цола, које је укопано у земљу. У предметну каптажу је поставио пумпу за воду јер је каптажа била нижег нивоа у односу на његово домаћинство, а поставио је електрични кабал којим се пумпа снабдева електричном енергијом. Кабал је поставио по површини земље. Тужилац се из каптаже снабдевао водом све до 2006. године када је због извођења радова на непокретности тужиоца булдожер покидао водоводне цеви са предметне каптаже, након чега је због дотрајалости уклонио електрокабал за снабдевање водом. Након завршетка поменутих радова у мају месецу 2008. године тужилац је поново поставио електрични кабал како би се снабдевао водом са предметне каптаже, али се тужени томе успротивио услед чега је по тужби тужиоца вођен парнични поступак ради сметања поседа у коме тужилац није успео у спору. У току поступка обављено је вештачење од стране вештака геодетске струке Милоша Стевановића, а везано за идентификацију изворишта "... " а извршена је идентификација изворишта на другим парцелама и то изворишта: "...", "...", "...". Обављено је вештачење од стране судског вештака водоструке Мирослава Илића, на околност издашности свих назначених извора, па је утврђено да извориште "... " од свих идентификованих изворишта на терену једино задовољава потребе услова водоснабдевања у смислу самог објекта каптаже прелива, капацитета и квалитета воде и економичности и поузданости. Предметни извор није у функцији експлоатације и вода отиче преко прелива.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд полазећи од одредбе члана 49. став 1, члана 50. став 1, чл. 51, 54. став 1. и члана 56. Закона о основама својинскоправних односа нашао је да тужилац није доказао постојање правног посла као начина настанка стварне службености с обзиром да је имао усмену сагласност оца туженог сада покојног ВВ за предметну описану службеност, а имајући у виду чињеницу да укопавање црева и кабла на непокретности туженог представља оптерећење његове непокретности нашао да је тужбени захтев неоснован јер тужилац није стекао право службености путем закљученог усменог посла са правним претходником туженог.

Одлучујући о жалби, другостепени суд је нашао да је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање, али да је у овој правној ствари погрешно применио материјално право. Наиме, другостепени суд налази да постојање усменог одобрења правног претходника туженог, његовог оца ВВ да тужилац на такав начин може користити каптирану воду као и сагласност да постави црево за воду и електрични кабал ради коришћења воде и проток времена од 20 година (што је међу странкама неспорно), представља пуноважан правни основ за стицање права стварне службености. Имајући у виду да је тужилац преко 20 година користио на описани начин воду са назначеног извора као и чињеницу да тужени као власник послужног

добра титулару службености то право оспорава и спречава, то суд налази да сходно члану 56. став 1. и члану 57. Закона о основама својинскоправних односа тужилац је доказао правни основ за утврђивање постојања права службености, па је првостепену пресуду преиначио и усвојио тужбени захтев сходно одредби члана 394. став 4. ЗОО. Сходно одлуци о главној ствари, другостепени суд је на основу чл. 150, 153. и 163. ЗПП, као и члана 165. ЗПП одлучио о трошковима поступка.

Оцењујући наводе ревизије, Врховни касациони суд налази да се закључак и одлука другостепеног суда заснива на правилној примени материјалног права, те да је побијаном пресудом правилно одлучено када је преиначена првостепена пресуда и усвојен тужбени захтев тужиоца. Разлоге које даје другостепени суд у својој пресуди у свему прихвата и ревизијски суд. Наиме, према члану 51. ЗОСПО предвиђено је да стварна службеност заснива се правним послом, одлуком државног органа и одржајем. Правилно закључује другостепени суд да сагласност правног претходника туженог, његовог оца ВВ да тужилац може да постави црево за воду и кабал за струју и на такав начин користи воду из каптаже за своје домаћинство, знање да то тужилац чини и то врши на описани начин преко 20 година указује на околност да је тужилац спорно право службености стекао путем одржаја. На такав начин тужилац је стекао право службености које потражује везано за своје повласно добро, а на терет послужног добра туженог. Правилно закључује другостепени суд да се у овом случају спор има решити применом члана 56. став 1. и члана 57. Закона о основама својинскоправних односа јер власник повласног добра може захтевати да се према власнику послужног добра утврди постојање стварне службености. Тужени оспорава тужиоцу постојање описане стварне службености, омета га у коришћењу тог права недозвољавањем да се постави електрични кабал којим би снабдевао пумпу струјом, која се налази у каптажи која је изграђена на послужној парцели власништво туженог. Тужилац је доказао да има право описане службености, па је правилно апелациони суд сходно одредби члана 394. став 4. Закона о парничном поступку ожалбену пресуду преиначио и усвојио тужбени захтев тужиоца.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије којима се оспорава начин на који је тужилац стекао право спорне службености, уз напомену да се тужилац у другим поступцима није позивао на споразум о заснивању спорног права, али по мишљењу Врховног касационог суда тим наводима се у суштини оспорава утврђено чињенично стање из којих разлога се сагласно члану 407. став 2. ЗПП ревизија не може изјавити.

Из напред изнетих разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић